

טורי שוו שרגא

042540

בן בת-שבע ויצחק

נולד ב- 1.4.1912

התגייס לצה"ל ב- 1948

שרת בגדוד "ברק" (12)

נהל ב- 23.9.1948

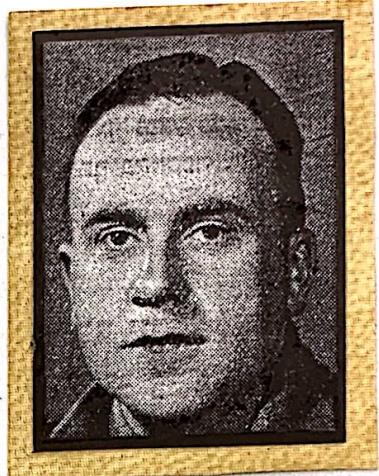
בעת מילוי תפקידו.

שון שרגא

בן יצחק ובת-שבע. נולד ב-12.4.1912 בוארשה שבפולין. בהיותו בן חצי שנה עברו הורייו לונדון. למד בבית-ספר תיכון ואחר-כך למד משפטים כתלמיד אקסטרני באוניברסיטת לונדון, ובשעות היום היה עוזר לאביו בחנותו. ב-1940 גויס לצבא הבריטי. לרגל שירותו בא עם הצבא לאנץ-ישראל ולבקשו שוחרר בסוף המלחמה בירושלים ונתקבל לעבודה פקידות במשלת המנדט. נשא אשה ובמשך הזמן נולדו לו שני ילדים. ב-1947 נתקבל כמורה לאנגלית בבית הספר "חוגים" ובגימנסיה "ביאליק" בחיפה והתיישב עם משפחתו בטבעון. משהחלו המהומות אחרי הכרעת ליקסאס השתתף בשמירה בטבעון. הועבר לטבריה ושם שירת גם בזמן הקרבות בעמק הירדן. הועבר לגילהה, ולאחרונה — לשירות הרפואי בחיפה, בנסעו לחופשה מchiaפה לטבעון נהרג בתאונת-זרכים ב-23.9.1948, לאחרת היום הובא למנוחת-עלמים בבית-הקבורות בקרית-עמל.

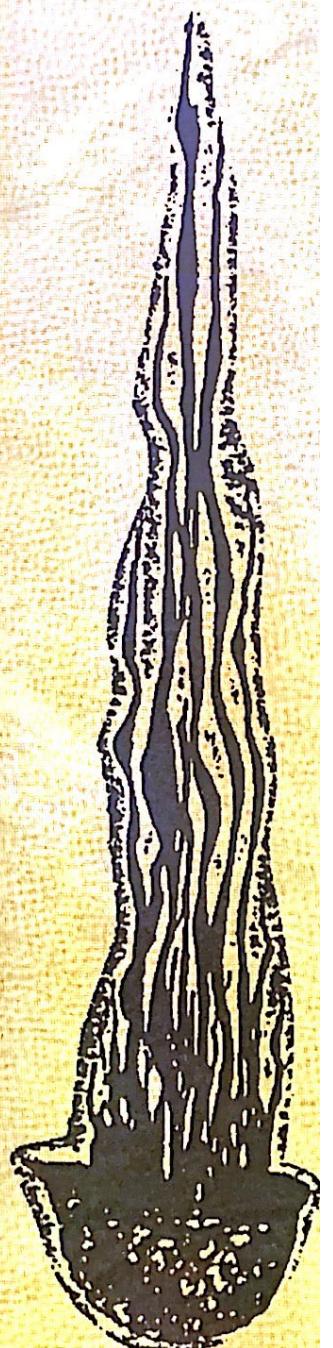
בإيمان ובעגלה

ארוכה, עוקבה מדם וקשה, היא "דרך הקרכות של החטיבה"; עשרות אתרי-קר, מאות פעולות ומבצעים ואלפי ומאה חללים; רם עדות נאמנה ומכאייה למורשת-הקרב, להיסטוריה הצבאית, לפעלות המבצעית... ויחד עם זאת, רבים וטובים מבין רבבות יוצאי החטיבה, הוכרים בנוסטלגיה ובאהבה את תקופת שירותם הסדיר, כלוחמים ומפקדים, לא התנסו בקרב, לא ידעו מלחמה; כל תקופת שירותם הייתה ב"إيمان ובעגלה". לאלו שבسبب שתי קבוע היי "עליהם לך" "יורדים לإيمان", יוצאים ל"רגילה" ל"נופש" ול"תעסוקה"; לאלו שלא נטלו חלק בקרב, וגם לא עברו את הגבול באיזו חידרה או פשיטה, לא פגעו באויב, וגם לא חילצו חבר פצוע תחת אש, וגם לא קיבל צל"ש וכל שירותם הצבאי היה מבט"ש לבט"ש, לכל אלו, הפרק הזה מוקדש...

רק תשאל, ותראה איך הם זוכרים, ואין זה משנה אם שרתתו בחטיבה בשנות החמישים או בשנות השמונים; בימי תש"ח, "קדש", ששת הימים או יום הכיפורים; במלחמות התחשה ובמרדרפים, במבצע ליטאנו או של"ג במלחמת לבנון או ב"שטחים"; אם תשאל ותבקש הם יספרו בהתלהבות ובשםן געגועים על אותם הימים; על סיורי-בוקה, וה"סירות האלמים", על התכזפית והמארב, על נוטר-הילאה ושגרת המוצב... ויעלו על נס את החברות והאהוה, ותחושת ההשתיקות והגאות, בפלוגה, בפלוגה, בגדוד, בגדוד, ובחטיבה!

הם זוכרים היטוב, כל דורות הלוחמים, את המ"פ המ"מ הסמל והרס"ר, את "המאהל" והשמרות, המתונה וה"שמועות", את הכוונות ואת ה"הקפות" את המסדרים וה"יציאות"... כולם לקחו עםם עם כל הזכרונות את ה"קיובק" הפקל' והתקד'ל, שקייניה מדימ ודרגות, אפוד-מגן, שישב, קסדה ואינ-ספורה חוויות... על כן ראוי לספר על אותם אלף לוחמים, שלא חתכו ויעה וככל מאמץ, וחזרו רטובים, מריצת-לילה, ממסע ממעלות, מעשרות אימונים; אימון "יבש" ו"רטוב", אימון הפרט, ואימון החטיבה; אימונים בהגנה, בהתקפה, בהבקעה ובכל צורות הלחימה; ביעד-مبוצר, בשטח בניו, במדבר ובהר... אימון בגבג, בגليل או ברמה, אימון בשט"פ עם שריוו, תותחים או עם הנדסה... מעבר שדות-מקשים ולהימה בתעלות, לחימה בצוות-קטן, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור-קל, מימה ורימונים, או עם חגור מלא, "חגור פילים", וקפל"ד. עם שכפ"ץ ו"פואצים" ומחסניות מלאות "נותבים"... עם נשק אישי, "עוזי", "סטון", "צ'כי", "אפ-אן" ו"גיליל", עם מגלי"ד, ומק"ב, "בזוקה" ומא"ג, עם מרגמה... ועם כל שאר אמצעי-הלחימה... כי להיות ב"גולני" פרשו להתאמן עם כל הנשמה, ולשאת בגואה את ה"כומתה החומה"...

להיות ב"גולני" פרשו להיות נהג או טבח או פקידה, בסירתה ב"עובר" בפלוגת-הקשר, פלוגת ההנדסה, או ב"מפקדה", להיות ב"גולני" פרשו להיות חובש, אפסנאן, ש.ג. או קשר, להפעיל אלמ"ח מתוחכם ולעשות "עבדות רס"ר"... להיות בגולני פרשו לרוץ כמו מטורף, עם חגור-מלא וכובע פלאה, ב"יום ספורט", או במסע, ל"הכרת החגור" ו/או ל"קבלת הcumotha"... להיות בגולני פרשו גם לעמוד דום "כמו חיל", כמו קצין כמו לווח בכל המסדרים, ב"מסדר בוקר" וב"מסדר השכמתה", במסדר-המקד, ובמסדר קו"ם קורס מכ"ם או קצינים, ומסדר-סיום של קבלת הבונמה, טקס סיום קורס מכ"ם או קצינים, ומסדר-סיום של תקופת האימונים, וטקס וCKER שנתי לכל החללים... להיות ב"גולני" וו אכן חוויה, חוות אמיתית של "إيمان ובעגלה"...

החטיבה בשנות ה-40

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורבי-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותן הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרכבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת הזמן חיימה ארוכים בני עיר רבים ואף עליהם חדים אנשי גחל"ל ומחל"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבה גולני בחורות רבות, אשר שירותו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פועלו קשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות הייתה החטיבה גולני כור היתוך לילדי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכון המבוא שכטב נחום גולן בספר "אלין וללה" נאמר: "...צמחנו - בנוף הגלילי ובמשורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחובנו אופקים - התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגלא-הייא שננתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיחוד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן הייתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התישבות אלו. ציינו אותה תוכנותיו של עובדה אדמה ויושב-הכפר: עקשנות, צמידות למשימה, שורשיות ושקט..."

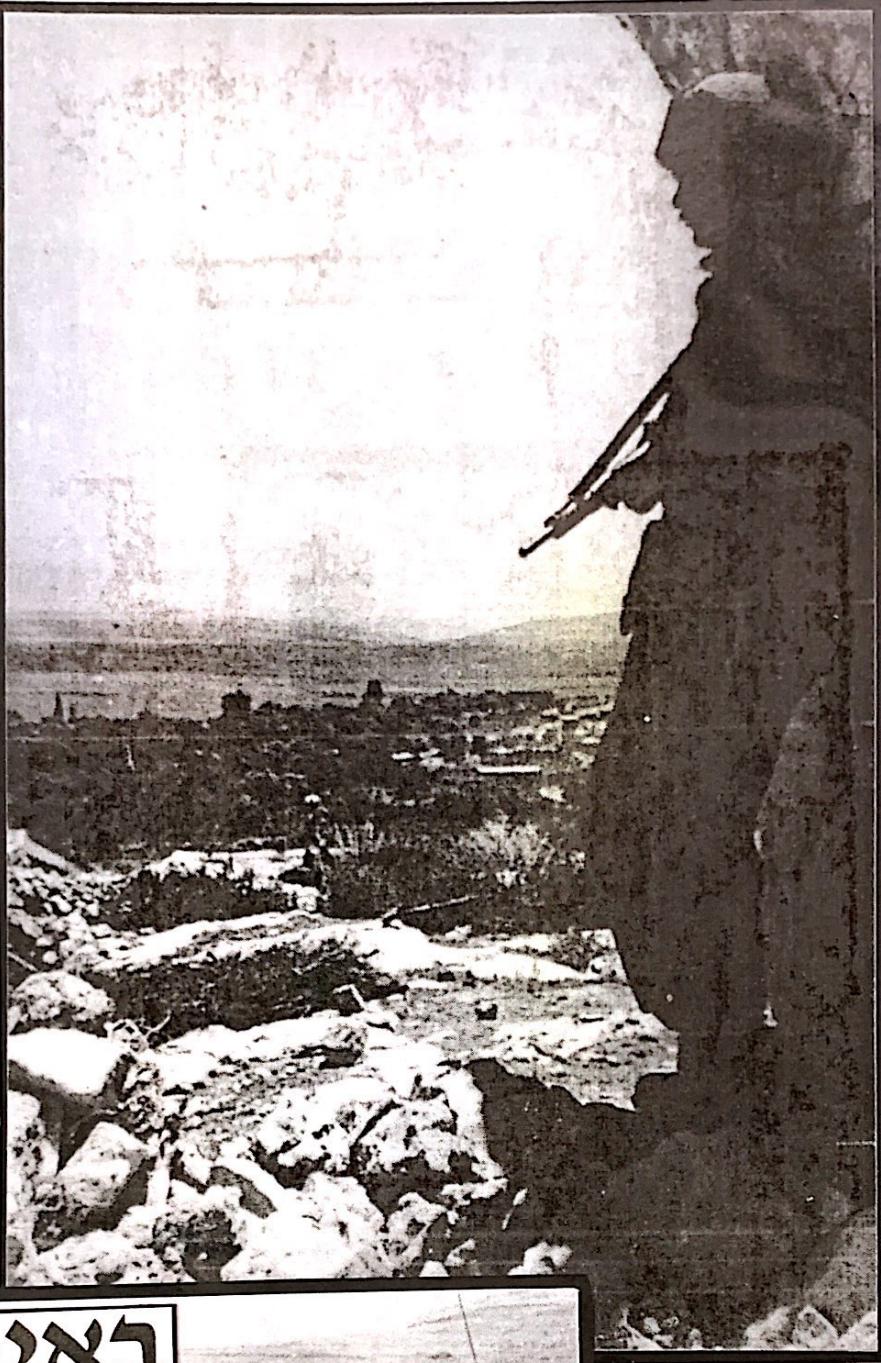

"במגמה לקדם פני פלישה" (אפריל-מאי 1948)

למן ה-15 באפריל 1948 ועד ה-15 במאי 1948, בחודש האחרון של שלטון הבריטי בארץ-ישראל, פעלו לוחמי חטיבת גולני בפעולות התקפית יזומה, על פי תוכנית-אב אסטרטגיית של הפיקוד העליון – "תוכנית ד'". המגמה הייתה לקדם פני פלישה, ליצור רציפות טריוטריאלית ולהשתלט על שטחים חיוניים למרחב החטיבה: מושבות, מחנות צבא ונקודות מפתח נוספת. במסגרת זו ותוך לחימה אינטנסיבית השתלטו חיליו גדור "דדור" על ולדהיים ובית-לחם בגלילית ועל אום אל-זינית בוואדי מילך. לוחמי גדור "ברק" השתלטו על המשטרות בטבריה, בצתה וlid קיבוץ גשר (עם חברי הקיבוץ), על סג'ירה הערבית וערבי-אליזוב למרגלות התבור. ערבי הקמת המדינה, בה' אירן תש"ח, הושלמו הפעולות לטיהור המרחב הפנימי של החטיבה בהשתלטות על רמת סירין וכפריה, כיבוש מחנה חיל הספר והעיר בית-שאן (12.5.1948) על ידי חיילי גדור "גדעון" כולל השתלטות על כאוכב-אל-חווא (כוכב הירדן) ואנדור (עינדור) בניסיון לחסום את ואדי אל-בירה (נהל תבור).

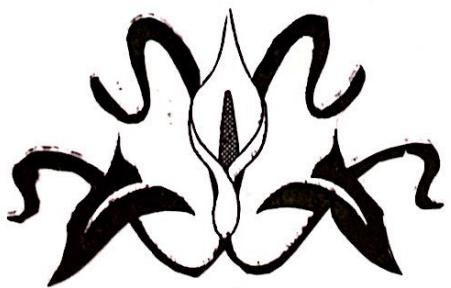
בתצפית

באיונים

לוחמי החטיבה

אפקים כאג'מהת ה-3 נס/ח

82 הפלחה הארץ

14.5.1948 - 30.11.1948

השלב הראשון של מלחמת העצמאות (מן ח-30 בנובמבר 1947 עד מרץ 1948) זכה לכינוי 'המאבק על התהבורות', משום שאחת הביעיות המרכזיות של אותה תקופה הייתה הבטחת התהבורות היהודית בדרכים, ובעיקר הקשר לירושלים, לנגב ולישובי הגליל. שלב זה כונה גם 'שלב המגנה', שכן על-פיירוב העربים תקפו והיהודים התגנוו.

בחודש מרץ פסקה כמעט כלotypין התהבורות העברית בכמה מרכזיה הארץ, כגון בכיבושים ואדי עארה והכבישים שבאזורים הרובאים וכן בכיבושים שהובילו לכמה שכונות בירושלים.

תחילתה סיפקה היגנה אבטחה צמודה למכוונות יהידות, ועד מהרה הופעלה שיטת השירות: הותקנו מכוניות מושוריינות מתוצרת בית שהוא עמידות במדינת מה בפני אש מנשך קל. גם הבריטים, עד הפינוי, הכוידו על התהבורות היהודית, ערכו חיפושים בשירותם והורימו כל נשך שבידי המלומדים.

בשלב השני (אפריל 1948 עד מאי 1948) עבר הכוח היהודי למתקפה ומשתלט על חלקים נכבדים של שטחי המדינה היהודית. בתקופה זו נכבשו חיפה, טבריה, צפת, בית שאן, יפו ועוד. בפועל אלה השתתפوا תחילת היהודים המגויסות של הפלמ"ח ויחידות המילואים שלו שגויסו לשירות פעיל. תוך זמן קצר הצרפו גם היהודות של חטיבות הח"ש. במבצע 'נחשון' השתלטו היהודים חלקית גם על הדרכן לירושלים הנוצרה.

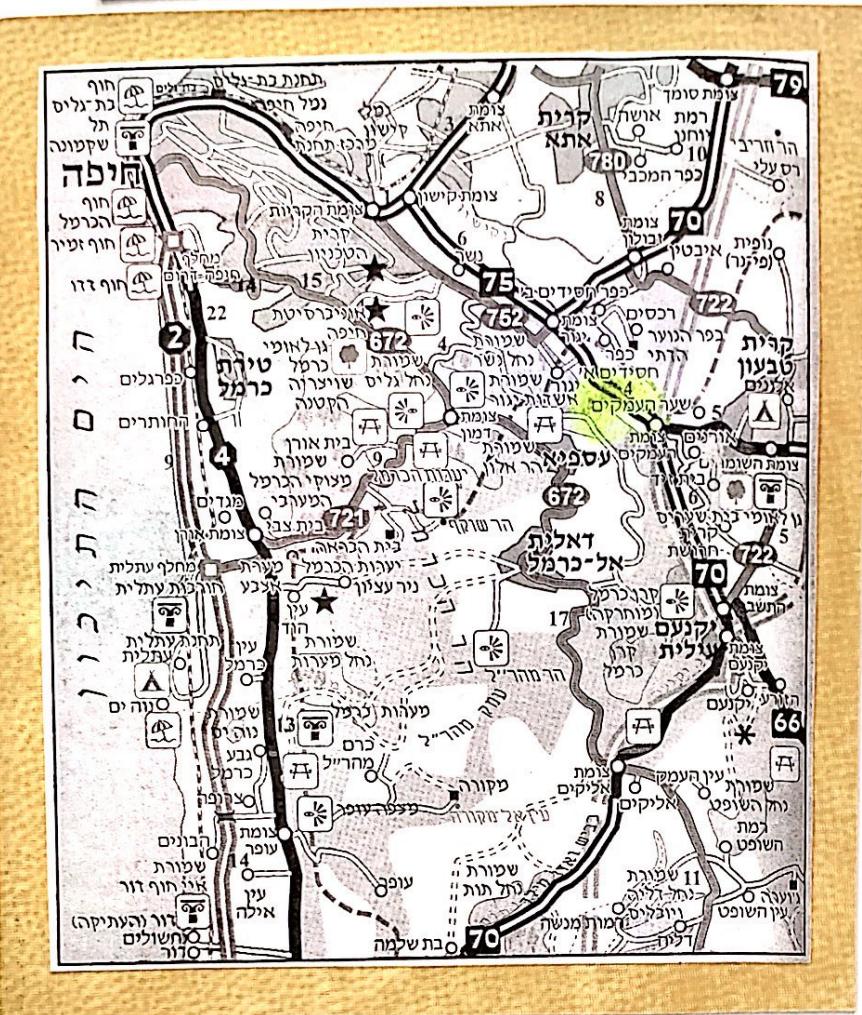
שחרור חיפה על ידי ה'הגנה'

עמוק הירדן- קרב בו השתתף שרגא

מקום נפילתו

„ה' נתן,
וה' לkeh —
יהי שם ה' מברך.“

(איוב, א' כ"א)

אלוהים

"במותם ציוו לנו את החיים"

אך הוא לא ציווה לנו דבר
חויז מזכרון חם,
מכאב عمוק וצורב,

מהחיק שנעלם,
מנוכחות לא נוכחת
מעלבון צורב

ומכאי

ומכאי

ומכאי

הראית איזה יופי
שרען ברוח סתיו
שזה זהב צעק באפל
והזליק נרות חצב.

הראית איזה אָם
שצעק למרחקים
שזה דמים היה שם קודם
ועכשיו הוא שזה פרגיים.

אל תקתוֹן נערוי, אל תקתוֹן
יש פרחים שבוי חלוף
יש פרחים שעז אינסוף
ונשארים במנוגינה.

הראית מה השחיר שם
שזה קוצים הוא וערוי
שהיה עזוב בקץ
ועכשיו הוא שזה חוריש.

הראית מה הלונן
ערוי, זה שזה בוכנים
דמעותיו הפכו לאבון
אבוניו בכו פרחים.

אל תקתו וערוי
יש פרחים שבוי חלוי
יש פרחים שעז אינסוי
ונשארים.